

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ

*Επιμορφωτικό – υποστηρικτικό
υλικό
Πράξη: «Επιμόρφωση των
εκπαιδευτικών στις δεξιότητες
μέσω εργαστηρίων»(MIS5092064)*

ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗΣ 2014-2020» που συγχρηματοδοτείται από την Ελλάδα και την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο)

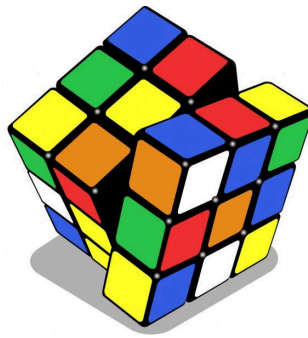
**Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού,
Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση**
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ

ΣΧΕΔΙΟ ΔΡΑΣΗΣ της Σχολικής Μονάδας

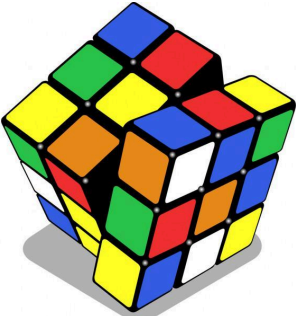
ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ21+:

<http://iep.edu.gr/el/psifiako-apothetirio/skill-labs>

ΟΠΣΕπιμόρφωσης-Ι.Ε.Π.:Όλεςοιδρόσεις(iep.edu.gr):<https://elearning.iiep.edu.gr/study/course/index.php?categoryid=62>

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΣΧΕΔΙΟΥ ΔΡΑΣΗΣ ΤΗΣ ΣΧΟΛΙΚΗΣ ΜΟΝΑΔΑΣ

	ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ ΣΧΕΔΙΟ ΔΡΑΣΗΣ ΣΧΟΛΙΚΗΣ ΜΟΝΑΔΑΣ- 22^ο ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΠΕΡΙΣΤΕΡΙΟΥ ΣΧΟΛΙΚΟ ΕΤΟΣ.....2023-2024.....
Σχολική μονάδα	22 ^ο ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΠΕΡΙΣΤΕΡΙΟΥ
Αριθμός τμημάτων	2
Αριθμός μαθητών/μαθητριών σχολικής μονάδας	33
Αριθμός εκπαιδευτικών σχολικής μονάδας	3
Αριθμός εκπαιδευτικών που συμμετέχουν στα Εργαστήρια δεξιότητων	4

Ζω καλύτερα – Ευ Ζην	Φροντίζω το Περιβάλλον	Ενδιαφέρομαι και Ενεργώ-Κοινωνική Συναίσθηση και Ευθύνη	Δημιουργώ και Καινοτομώ-Δημιουργική Σκέψη και Πρωτοβουλία
			
<ol style="list-style-type: none"> ΥΓΕΙΑ: Διατροφή - Αυτομέριμνα, Οδική Ασφάλεια Ψυχική και Συναισθηματική Υγεία - Πρόληψη Γνωρίζω το σώμα μου - Σεξουαλική Διαπαιδαγώγηση 	<ol style="list-style-type: none"> Οικολογία - Παγκόσμια και τοπική Φυσική κληρονομιά Κλιματική αλλαγή - Φυσικές Καταστροφές, Πολιτική προστασία Παγκόσμια και τοπική Πολιτιστική κληρονομιά 	<ol style="list-style-type: none"> Ανθρώπινα δικαιώματα Εθελοντισμός διαμεσολάβηση Συμπερίληψη: Αλληλοσεβασμός, διαφορετικότητα 	<ol style="list-style-type: none"> STEM/ Εκπαιδευτική Ρομποτική Επιχειρηματικότητα-Αγωγή Σταδιοδρομίας- Γνωριμία με επαγγέλματα

Βασικός προσανατολισμός του ετήσιου Σχεδίου Δράσης (Πλεονεκτήματα-μειονεκτήματα)

Το όραμά μας

Στο πλαίσιο του ετήσιου προγραμματισμού της σχολικής μονάδας, πραγματοποιήσαμε ειδική συνεδρίαση του Συλλόγου Διδασκόντων για τον καθορισμό του ετήσιου σχεδίου δράσης της σχολικής μας μονάδας αναφορικά με τα Εργαστήρια Δεξιοτήτων.

Οι υπεύθυνοι εκπαιδευτικοί είμαστε 4 :

- Βασιλάκου Σταυρούλα
- Μαυρομάτη Ευγενία
- Σαμίου Ευαγγελία
- Παπαναγιώτου Βασιλική

Το σχολείο μας έχει 2 τμήματα πρωινού υποχρεωτικού προγράμματος & 1 τμήμα προαιρετικού ολοήμερου προγράμματος .

Το θεωρητικό πλαίσιο των εργαστηρίων δεξιοτήτων ορίζει και διαμορφώνει το όραμα της σχολικής μας μονάδας. Η επιτυχής καλλιέργεια των δεξιοτήτων του 21^{ου} αιώνα αποτελεί αναγκαιότητα που συνεπάγεται την ευτυχία και ευημερία σε ατομικό και συλλογικό πλαίσιο.

Οι μαθητές μας επιδιώκουμε να αναπτύξουν την κριτική τους σκέψη, τη δημιουργικότητα τους, να συνεργάζονται, να επικοινωνούν, να αλληλεπιδρούν.

Να εξοικειωθούν με τις ΤΠΕ, να έρθουν σε επαφή με τον έντυπο λόγο και ως σύγχρονοι, ενεργοί πολίτες να συμμετέχουν ενεργά σε όλους τους τομείς της ζωής. Η ευαισθητοποίηση σε περιβαλλοντικά ζητήματα κρίνεται ως αναγκαιότητα και η ανάπτυξη οικολογικής συνείδησης πρωταρχική επιδίωξη μας.

Η συναισθηματική τους ασφάλεια, η ανάπτυξη ενσυναίσθησης, η ικανότητα συνεργασίας και επικοινωνίας πρωταγωνιστούν στη στοχοθέτηση μας και διαμορφώνουν, υπαγορεύουν τις συνθήκες και το παιδαγωγικό κλίμα του σχολείου μας.

Η εκπαιδευτική μας κοινότητα αφουγκράζεται τους προβληματισμούς, τα ενδιαφέροντα όλων των μελών της και με ευαισθησία επιδιώκει την ολόπλευρη ανάπτυξη των μαθητών μας παρέχοντας ίσες ευκαιρίες στην εκπαίδευση.

ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ – ΔΥΝΑΤΑ ΜΑΣ ΣΗΜΕΙΑ

- Εκπαιδευτικοί με εμπειρία πολλών ετών, αλλά και όρεξη για δημιουργία και καινοτόμες δράσεις.
 - Εκπαιδευτικοί που έχουν υλοποιήσει την περσινή σχολική χρονιά τα εργαστήρια δεξιοτήτων με επιτυχία.
 - Εκπαιδευτικοί που έχουν υλοποιήσει πολλά προγράμματα όλα αυτά τα χρόνια με προσανατολισμό στον πολιτισμό, την αγωγή υγείας και την περιβαλλοντική εκπαίδευση.
 - Εκπαιδευτικοί με αρμονική συνεργασία και αλληλεγγύη.
- Εκπαιδευτικοί με κοινά οράματα και στόχους.

	<p>ΑΔΥΝΑΜΙΕΣ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ο μεγάλος αριθμός παιδιών στο απογευματινό πρόγραμμα- Απουσία βοηθητικού προσωπικού (π.χ τραπεζοκόμου) <p>ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Η πεποίθησή μας ότι η εφαρμογή των καινοτόμων προγραμμάτων έχει θετικά αποτελέσματα σε όλους μαθητές και περισσότερο βοηθά τους μαθητές με ιδιαιτερότητες και δυσκολίες (π.χ. ανωριμότητα, κοινωνικοσυναισθηματικές ελλείψεις , προέλευση από περιβάλλοντα που για διάφορους λόγους δεν προσφέρουν στα παιδιά ερεθίσματα). • Σύνδεση της μαθησιακής διαδικασίας με την ίδια τη ζωή και τις δεξιότητές της. • Θεμελίωση από την προσχολική ηλικία αξιών και στάσεων απαραίτητων για τον αυριανό πολίτη του 21ου αιώνα (προαγωγή της υγείας, της ασφάλειας, της αποφυγής εξαρτήσεων, καλλιέργεια περιβαλλοντικής και οικολογικής συνείδησης, υιοθέτηση στάσεων αποδοχής της διαφορετικότητας και εθελοντισμού, αλλά και ανάπτυξη της δημιουργικότητας και της καινοτομίας). • Αλληλεπίδραση των εκπαιδευτικών του Σχολείου μεταξύ τους αλλά και με εκπαιδευτικούς από όλη την Ελλάδα. • Η πρόσβασή μας σε ένα πλούσιο και οργανωμένο υλικό της Πλατφόρμας.
<p>Στόχοι της σχολικής μονάδας σε σχέση με τις τοπικές και ενδοσχολικές ανάγκες</p>	<p>Στόχοι μας:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Η εφαρμογή εναλλακτικών διδακτικών προσεγγίσεων στο εφαρμοζόμενο πρόγραμμα Δεξιότητες 21+ έχει ως στόχο να γνωρίσουν οι μαθητές/τριες και να αποκτήσουν θετική στάση για τα ανθρωπίνια δικαιώματα, τον εθελοντισμό και τη συμπερίληψη. • Να βελτιωθούν οι σχέσεις των μαθητών μας με την εφαρμογή συνεργατικών δραστηριοτήτων και την τήρηση αρχών και αξιών όπως η αλληλεγγύη, η ανοχή και ο σεβασμός της διαφορετικότητας, η ισότητα ευκαιριών • Να εφαρμοστούν προγράμματα δράσης που να επιδιώκουν όχι μόνο την απόκτηση γνώσης, αλλά να καλλιεργούν <ul style="list-style-type: none"> ο δεξιότητες μάθησης, αναπτύσσοντας την κριτική σκέψη και ενθαρρύνοντας τη δημιουργικότητα και την προσωπική έκφραση των μαθητών, καθώς και τη μεταξύ τους επικοινωνία και συνεργασία. ο δεξιότητες ζωής όπως η αυτομέριμνα, οι κοινωνικές δεξιότητες, η ενσυναίσθηση, η προσαρμοστικότητα, η ανθεκτικότητα, η υπευθυνότητα, παρέχοντας στους μαθητές τα εφόδια ώστε να χαίρονται το παρόν και να προετοιμαστούν κατάλληλα για το μέλλον

	<ul style="list-style-type: none"> ο δεξιότητες της τεχνολογίας και της επιστήμης όπως ο ψηφιακός και τεχνολογικός γραμματισμός και η ασφαλής πλοήγηση στο διαδίκτυο ο δεξιότητες του νου, στρατηγική σκέψη, αναλυτική, διερευνητική και πρωτότυπη ώστε να ανταποκρίνονται στις απρόβλεπτες προκλήσεις της ζωής. <ul style="list-style-type: none"> • Τα προγράμματα που θα εφαρμοστούν να αποτελέσουν ευκαιρία για τη συνεργασία όλων των εκπαιδευτικών του νηπιαγωγείου, αλλά των τμημάτων μεταξύ τους. • Σημαντική θεωρούμε και την εξωστρέφεια του νηπιαγωγείου μας μέσα από τη διάχυση των δράσεων τόσο στην τοπική, όσο και στην ευρύτερη κοινωνία, αξιοποιώντας την ιστοσελίδα του νηπιαγωγείου. • Να αυξήσουμε τις ευκαιρίες συνεργασίας με την τοπική κοινότητα συμμετέχοντας σε δράσεις εθελοντισμού ή διοργανώνοντας εκδηλώσεις οι οποίες θα την ενημερώνουν και θα την ενεργοποιούν
--	--

Ο ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΩΝ ΑΝΑ ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ

<p>ως προς τη Θεματική Ενότητα</p> <p>Ενδιαφέροναι και Ενεργώ- Κοινωνική Συναίσθηση και Ευθύνη</p>	<p>Επιμέρους Θεματική Ενότητα/Υποενότητα: Ανθρώπινα Δικαιώματα</p> <p>Τίτλος Αλληλοσεβασμός, διαφορετικότητα</p> <p>Διάρκεια Προγράμματος: Οκτώβριος 2023 – Νοέμβριος 2023</p> <p>Αριθμός Εργαστηρίων: 7 εβδομαδιαία (21 ώρες)</p>
<p>ως προς τη Θεματική Ενότητα</p> <p>Ζω καλύτερα- Ευ ζην</p>	<p>Επιμέρους Θεματική Ενότητα/Υποενότητα: Υγεία: Διατροφή -Αυτομέριμνα, Οδική Ασφάλεια</p> <p>Τίτλος Οδική Ασφάλεια</p> <p>Διάρκεια Προγράμματος: Δεκέμβριος 2023- Ιανουάριος 2024</p> <p>Αριθμός Εργαστηρίων: 7 εβδομαδιαία (18 ώρες)</p>
<p>ως προς τη Θεματική Ενότητα</p> <p>Φροντίζω το Περιβάλλον</p>	<p>Επιμέρους Θεματική Ενότητα/Υποενότητα: Οικολογία-Παγκόσμια και Τοπική κληρονομιά</p> <p>Τίτλος Υπεύθυνα παιδιά-Υπερασπιστές των ζώων</p> <p>Διάρκεια Προγράμματος: Φεβρουάριος 2024- Μάρτιος 2024</p>

	Αριθμός Εργαστηρίων: 7 εβδομαδιαία (21 ώρες)
<p>ως προς τηΘεματική Ενότητα</p> <p>Δημιουργώ και Καινοτομώ- Δημιουργική Σκέψη και Πρωτοβουλία</p>	<p>Επιμέρους Θεματική Ενότητα/Υποενότητα: STEM/Εκπαιδευτική Ρομποτική</p> <p>Τίτλος «STEAM και η ΓΗ γυρίζει....»</p> <p>Διάρκεια Προγράμματος : Απρίλιος 2024 – Μάιος 2024</p> <p>Αριθμός Εργαστηρίων: 7 εβδομαδιαία (21 ώρες)</p>
Αναμενόμενο όφελος ως προς το σχολικό κλίμα	Για το σχολικό κλίμα το όφελος θα είναι η συνεργασία και η αλληλεγγύη των μελών της εκπαιδευτικής κοινότητας και ο εμπλουτισμός της εκπαιδευτικής διαδικασίας με ανανεωμένες πρακτικές, γεγονός που θα τονώσει, ενισχύσει, τους υπάρχοντες δεσμούς φιλίας και αποδοχής .
Ειδικότερα οφέλη	Στα ειδικότερα οφέλη της εφαρμογής και υλοποίησης των εργαστηρίων δεξιότητων συγκαταλέγεται μεγάλο εύρος δεξιοτήτων (νου, μάθησης, ζωής, κοινωνικών, συναισθηματικών, τεχνολογίας) που καλλιεργούνται και διατρέχουν όλους τους θεματικούς κύκλους, με αποτέλεσμα σταδιακά η μάθηση να εκπορευείται αλλά και να βασίζεται αποκλειστικά στα ενδιαφέροντα και τις ανάγκες των ίδιων των μαθητών.
Αναμενόμενο αντίκτυπο για την ανάπτυξη της σχολικής κοινότητας	Η αλληλεπίδραση μεταξύ όλων των μελών της εκπαιδευτικής κοινότητας, η εποικοδομητική ανταλλαγή απόψεων και ο από κοινού στοχασμός για την επίτευξη ενός κοινού σκοπού, ενισχύουν τους δεσμούς της σχολικής κοινότητας και ενθαρρύνουν την ισότιμη συμμετοχή τους σε όλες τις προαποφασισμένες ή αναδυόμενες αποφάσεις και δράσεις.
Αντίκτυπο στην τοπική κοινότητα	Η εμπλοκή, η υποστήριξη των γονέων και της τοπικής κοινότητας στις δράσεις του σχολείου, η ενεργή συμμετοχή τους και η διάχυση των αποτελεσμάτων , θα ενισχύσει τη διάθεση για συνεργασία, την αναγνώριση της σπουδαιότητας των εξαγόμενων αποτελεσμάτων και θα ενισχύσει την ευαισθητοποίηση όλων σε θέματα που επηρεάζουν την ποιότητα ζωής και των σχέσεων μεταξύ τους.
Προσαρμογές για τη συμμετοχή και την ένταξη όλων των μαθητών	Αποφασίσαμε ομόφωνα ότι το Σχέδιο Δράσης του Σχολείου μας θα υλοποιηθεί με τον ίδιο ακριβώς σχεδιασμό και για τα δύο τμήματα, επειδή πιστεύουμε ότι έτσι θα πετύχουμε το καλύτερο δυνατό αποτέλεσμα . Οι λόγοι είναι οι εξής: α)στην προετοιμασία των εργαστηρίων θα συμμετέχουμε και οι τρεις εκπαιδευτικοί , καταθέτοντας ο καθένας τις δικές του ξεχωριστές ιδέες , ικανότητες , εμπειρία αλλά και το υλικό

	από το προσωπικό του αρχείο. β) Στο σχολείο μας ,μας αρέσει να συνεργαζόμαστε. γ) Για τον καλύτερο αναστοχασμό και αξιολόγηση του προγράμματος.
Φορείς και άλλες συνεργασίες που θα εμπλουτίσουν το σχέδιο δράσης	Συνεργασία με Συντονιστή Εκπαιδευτικού Έργου, όμορες σχολικές κοινότητες, εκπροσώπους επιστημονικών φορέων, επιστημονικούς και επαγγελματικούς συλλόγους, εκπροσώπους και φορείς της κοινωνίας των πολιτών.
Τελικά Προϊόντα(ενδεικτικά) των εργαστηρίων που υλοποιήθηκαν	Θα δημιουργήσουμε ένα λειτουργικό ψηφιοποιημένο υλικό από τις δράσεις και δραστηριότητες που θα υλοποιηθούν. Ένα μέρος του υλικού αυτού θα αναρτηθεί στην ιστοσελίδα του σχολείου μας αλλά και όποιο θεωρήσουμε αξιοποιήσιμο θα μπορεί να αποτελέσει υλικό για μια ψηφιακή μας έκδοση. Τέτοιο υλικό μπορεί να είναι: βίντεο εκδηλώσεων, καλλιτεχνικά δημιουργήματα, φωτογραφίες, ερωτηματολόγια προς γονείς και μαθητές, παρουσιάσεις ppt κ.λ.π
Εκπαιδευτικό υλικό και εργαλεία που χρησιμοποιήθηκαν εκτός της Πλατφόρμας των Εργαστήρια Δεξιοτήτων του ΙΕΠ.	Διανομή ερωτηματολογίων στους γονείς, σύνδεσμοι παιχνιδιών φωτογραφικό υλικό, ψηφιακές παρουσιάσεις προγραμμάτων, εκπαιδευτικό υλικό από το Διαδίκτυο

ΑΝΑΣΤΟΧΑΣΜΟΣ - ΤΕΛΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

1. Τελική αξιολόγηση της υλοποίησης των τεσσάρων Θεματικών Ενοτήτων

Κείμενο 100 λέξεων (με βάση την αξιολόγηση και τον αναστοχασμό) στην μορφή λίστας για κάθε Θεματική Ενότητα

 Ζω καλύτερα- Ευ ζην	 Φροντίζω το Περιβάλλον	 Ενδιαφέρομαι και Ενεργώ- Κοινωνική Συναίσθηση και Ευθύνη	 Δημιουργώ και Καινοτομώ- Δημιουργική Σκέψη και Πρωτοβουλία
<p>1. <i>ΥΓΕΙΑ: Διατροφή - Αυτομέριμνα, Οδική Ασφάλεια</i></p>	<p>1. <i>Οικολογία - Παγκόσμια και τοπική Φυσική κληρονομιά</i></p>	<p>1. <i>Ανθρώπινα δικαιώματα</i></p>	<p>1. <i>STEM/ Εκπαιδευτική Ρομποτική</i></p>
<p>2. <i>Ψυχική και Συναισθηματική Υγεία - Πρόληψη</i></p>	<p>2. <i>Κλιματική αλλαγή - Φυσικές Καταστροφές, Πολιτική προστασία</i></p>	<p>2. <i>Εθελοντισμός διαμεσολάβηση</i></p>	<p>2. <i>Επιχειρηματικότητα- Αγωγή Σταδιοδρομίας- Γνωριμία με επαγγέλματα</i></p>
<p>3. <i>Γνωρίζω το σώμα μου - Σεξουαλική Διαπαιδαγώγηση</i></p>	<p>3. <i>Παγκόσμια και τοπική Πολιτιστική κληρονομιά</i></p>	<p>3. <i>Συμπερίληψη: Αλληλοσεβασμός, διαφορετικότητα</i></p>	
<p>Το εκπαιδευτικό πρόγραμμα «Οδική Ασφάλεια» αποτελεί μια πολύπλευρη εκπαιδευτική πρόταση για την κυκλοφοριακή αγωγή, με βιωματικό χαρακτήρα, δημιουργική δράση και μάθηση μέσα από τη διασκέδαση. Σκοπός του είναι να γνωστοποιήσει τις βασικές αρχές- έννοιες της κυκλοφοριακής αγωγής. Οι μικροί μας μαθητές θα μάθουν με τρόπο απλό, κατανοητό και ευχάριστο κανόνες για να κυκλοφορούν με ασφάλεια στην πόλη, στους δρόμους ως πεζοί, επιβάτες και ποδηλάτες. Οι μικροί μαθητές ξεκίνησαν το ταξίδι τους στο πρόγραμμα της Οδικής Ασφάλειας αφού πρώτα θέσαμε τους πρώτους βασικούς κανόνες για να μάθουν να κυκλοφορούν με ασφάλεια</p>	<p>Το εκπαιδευτικό πρόγραμμα 'Υπεύθυνα παιδιά-Υπερασπιστές των ζώων' έχει ως βασικό σκοπό του την ευαισθητοποίηση, την εκπαίδευση και την αλλαγή συμπεριφοράς των μαθητών/τριών σε θέματα που αφορούν τα δικαιώματα των ζώων. Οι μαθητές θα κατανοήσουν την σχέση αλληλεξάρτησης ανάμεσα στα ζώα και στον άνθρωπο, και ότι ο άνθρωπος δεν σέβεται τα ζώα για αυτά που μας προσφέρουν, αλλά τα υπερ εκμεταλλεύεται για να καλύψει τις διατροφικές του ανάγκες σε ζωικά προϊόντα.</p>	<p>Το εκπαιδευτικό πρόγραμμα 'Αλληλοσεβασμός και Διαφορετικότητα στο Νηπιαγωγείο' έχει ως σκοπό του να προωθήσει το σεβασμό στον Εαυτό και στον Άλλον καθώς και την έννοια και την αξία της διαφορετικότητας. Η καλύτερη κατανόηση του εαυτού μας και του άλλου δίπλα μας γίνεται μέσα από εμπειρίες. Επιδιώκεται τα παιδιά να κατακτήσουν γνώσεις, να καλλιεργήσουν δεξιότητες και να αναπτύξουν στάσεις σεβασμού στη διαφορετικότητα στον καθημερινό τρόπο ζωής και τη συμπεριφορά τους. Το συγκεκριμένο πρόγραμμα είχε επτά εργαστήρια από τα</p>	<p>Το εκπαιδευτικό πρόγραμμα με τίτλο: «STEAM και η ΓΗ γυρίζει...» βασισμένο στις αρχές του εποικοδομητισμού και με μεθόδους διερευνητικής μάθησης επιδιώκει οι μαθητές να σκεφτούν και να βρουν απαντήσεις σε ερωτήματα σχετικά με το διάστημα. Παράλληλα, θα πρέπει να σκεφτούν το γεγονός ότι οι πλανήτες δεν είναι απομονωμένοι ο ένας από τον άλλον, αλλά αλληλοεξαρτώμενοι καθώς η Σελήνη περιστρέφεται γύρω από τη Γη, η Γη, μαζί με επτά άλλους πλανήτες, περιστρέφεται γύρω από τον Ήλιο και ο</p>

στην πόλη, στους δρόμους ως πεζοί: περπατάμε στο δρόμο και στο πεζοδρόμιο, κρατώντας σφιχτά το χέρι του μεγάλου που μας συνοδεύει. Οι μικροί μας μαθητές κλήθηκαν να κάνουν στο σπίτι την παρακάτω εργασία ,μαζί με τους γονείς και έπειτα να την φέρουν στην τάξη και να την παρουσιάσουν στην ολομέλειά της: 'Κράτα με σφιχτά από το χέρι'.

Προτείναμε , τα παιδιά να σχεδιάσουν την παλάμη τους και την παλάμη ενός μεγάλου-ενήλικα. Μετά τα προτρέψαμε να τις παρατηρήσουν και να συγκρίνουν το μέγεθός τους. Στη συνέχεια ζητήσαμε να τις κόψουν με ψαλίδι, να τις χρωματίσουν και να τις κολλήσουν τη μία δίπλα στην άλλη. Τέλος, να τα βοηθήσουν να αντιγράψουν τη φράση «Κράτα με σφιχτά από το χέρι» . Οι μικροί μας μαθητές και οι γονείς τους, ανταποκρίθηκαν στο κάλεσμα μας και τα παιδιά όλο καμάρι παρουσίασαν μέσα στην τάξη τις υπέροχες εργασίες τους και συζητήσαμε όλοι μαζί ότι, όταν περπατάμε στο δρόμο και στο πεζοδρόμιο, κρατάμε σφιχτά το χέρι του μεγάλου που μας συνοδεύει.

Το 1^ο εργαστήριο μας είχε τίτλο είχε τίτλο «Φωτεινοί Σηματοδότες» και είχε ως σκοπό να βοηθήσει τα

Θα αντιληφθούν ότι η στάση σεβασμού απέναντι στα ζώα είναι μια στάση που ενισχύει το αίσθημα ευθύνης, θα αναπτύξουν τις βασικές δεξιότητες χρήσης του Η/Υ, όπως: τη χρήση του πληκτρολογίου, τη χρήση του ποντικιού, τη μετακίνηση εικόνων ή αντικειμένων με τη μέθοδο drag και drop (πατάω, σέρνω, αφήνω) καθώς και την δημιουργία φακέλων και αποθήκευση αρχείων στον Υπολογιστή. Στο 1^ο εργαστήριο 'Ας ξανασυστηθούμε ' δημιουργούμε το συμβόλαιο της ομάδας μας. Οι μαθητές εισήχθησαν στο θέμα μέσα από ένα παιχνίδι κίνησης και ρυθμού, στη συνέχεια δημιούργησαν το συμβόλαιο δράσης της ομάδας όπου η κάθε ομάδα αποφάσισε τους κανόνες, τους κατέγραψε με όποιον τρόπο μπόρεσε (ζωγραφίζοντας τους) ενώ ένας εκπρόσωπος από κάθε ομάδα ανέλαβε να τους παρουσιάσει στην ολομέλεια της

οποία επιλέξαμε δραστηριότητες από τις εξής κατηγορίες: Δραστηριότητες γνωριμίας και συγκρότησης ομάδας Συμβόλαιο Ομάδας Οργανωμένες δραστηριότητες για το νηπιαγωγείο Αξιοποίηση διαφόρων μορφών τέχνης. Στο 1ο εργαστήριο- 'Συγκρότηση ομάδας' τα παιδιά προετοιμάστηκαν κινητικά και επικοινωνήσαν μέσα από την κίνηση και τη μη λεκτική επικοινωνία. Ο στόχος του συγκεκριμένου εργαστηρίου είναι η ευαισθητοποίηση και η συγκρότηση ομάδας. Με τη χρήση έντονης και χαρούμενης μουσικής στον υπολογιστή κινήθηκαν ελεύθερα και απελευθέρωσαν το σώμα και τη σκέψη. Επιπλέον, μέσω μιας κινητικής δραστηριότητας με αξιοποίηση παιχνιδιών, ώστε να δοθεί έμφαση στα αντανακλαστικά και στο ζέσταμα του σώματος, τα οποία είναι στοιχεία που βοηθούν στην προετοιμασία της ομάδας. Στόχος ήταν, να κάνουν τα παιδιά το περίγραμμα του χεριού

'Ηλιος, με τη σειρά του, περιστρέφεται γύρω από το κέντρο του γαλαξία μας. Η Σελήνη, η Γη και ο Ήλιος αποτελούν τα τρία ουράνια

σώματα τα οποία σχηματίζουν ένα ολοκληρωμένο σύστημα, με την εναλλαγή

ημέρας/νύχτας, τις εκλείψεις και τις εποχές που προκύπτουν από τις

αλληλεπιδράσεις μεταξύ των σωμάτων αυτών. Αυτές είναι κάποιες από τις βασικές πληροφορίες με τις οποίες

οι μικροί μαθητές θα πειραματιστούν και θα γνωρίσουν με βιωματικό τρόπο μαζί με μια σειρά άλλων χρήσιμων πληροφοριών. Στο 1^ο εργαστήριο πραγματοποιήθηκε μια πρώτη διερεύνηση γνώσεων σχετικά με το θέμα. Τα υλικά που χρησιμοποιήθηκαν ήταν κάρτες με τους πλανήτες, μουσική από το ανοικτό αποθετήριο και προβολή βίντεο από το youtube (Ψηφιακές τεχνολογίες). Στο 2^ο εργαστήριο 'Ας δούμε τους πλανήτες από κοντά' τα παιδιά μέσα από βίντεο Artificial Intelligence

παιδιά να γνωρίσουν τους φωτεινούς σηματοδότες. Στη συνέχεια διαβάσαμε το βιβλίο “Καλώς τον κύριο ΚΟΚ” και ζωγραφίσαμε τον Σταμάτη και τον Γρηγόρη και μάθαμε στα παιδιά πως θα βάψουν σωστά τα ανθρωπάκια στο φωτεινό σηματοδότη. Στην επόμενη μας δραστηριότητα με τίτλο Σταματώ-Ξεκινώ αφού βγήκαμε στην αυλή και ζητήσαμε από τα παιδιά να σκορπίσουν όρθια και ακίνητα γύρω από εμάς. Έπειτα, θα πρέπει να φανταστούν ότι είμαστε αυτοκινητάκια και μόλις φωνάζαμε κάθε χρώμα θα έπρεπε να κάνουν και συγκεκριμένες ενέργειες. Στο Πράσινο ξεκινούσαν όλοι να τρέχουν προσεκτικά γύρω γύρω, προσέχοντας να μην τρακάρουν (να μην ακουμπήσουν με άλλον). Στο Κόκκινο, σταματούν όλοι αμέσως και ακινητοποιούνται. Έχανε εκείνος που έκανε λάθος στις οδηγίες ενώ αυξήθηκε και ο βαθμός δυσκολίας αφού προσθέσαμε το χρώμα-λέξη Πορτοκαλί στο άκουσμα του τα παιδιά σταματούν σε βαθύ κάθισμα. Όλα τα παιδιά έδειχναν πολύ ενθουσιασμένα με αυτή τη δραστηριότητα.

Στην επόμενη μας δραστηριότητα με τίτλο ‘Θα πω μια ιστορία’ τα παιδιά παρατήρησαν την πινακίδα και έμαθαν τη σημασία της. Με τις λέξεις: «βόλτα,

τάξης. Έπειτα, οι μαθητές συνέθεσαν τα έργα τους σε ένα μεγάλο χαρτί δημιουργώντας έτσι την αφίσα με τους κανόνες της ομάδας, η οποία αναρτήθηκε σε ένα εμφανές σημείο στην τάξη ενώ συμφώνησαν όλοι να τηρούν τους κανόνες που έχουν θέσει.

Στο τέλος όλα τα παιδιά είπαν από μια λέξη για το πώς νιώθουν αυτή τη στιγμή.

Στο 2^ο εργαστήριο με τίτλο ‘Ανθρωποι και ζώα-μία σχέση αλληλεξάρτησης’ ξεκίνησε στην ολομέλεια με ένα παιχνίδι ενεργοποίησης της ομάδας των μαθητών για τη δημιουργία ενός ευχάριστου κλίματος συνεργασίας και μάθησης. Αργότερα καλέσαμε τους μαθητές να σκεφτούν κάποια ζώα που προσφέρουν τροφή στον άνθρωπο και ποιά είναι αυτή. Με την τεχνική της ιδεοθύελλας δημιουργήθηκε ο αρχικός εννοιολογικός χάρτης με κεντρικό ερώτημα «Ζώα που μας προσφέρουν τροφή». Έπειτα, μοιράσαμε στις ομάδες εικόνες με τα προϊόντα των ζώων και καλέσαμε την κάθε ομάδα να

τους και είτε σε αυτό είτε γύρω από αυτό (τα παιδιά αποφάσισαν) ζωγράφισαν κάτι που τους άρεσε και με αυτό τον τρόπο δημιούργησαν με αυτά το δέντρο της ομάδας. Οι κανόνες που θεσπίστηκαν από τα παιδιά δίδαξε πως είμαστε όλοι μια ομάδα και καταφέρνουμε τα πάντα, μαθαίνουμε να συνυπάρχουμε, να συνεργαζόμαστε, να αλληλεπιδρούμε, να σεβόμαστε ο ένας τον άλλον. Επιπλέον, βοήθησαν στο να σεβόμαστε τους συμμαθητές μας και τις δασκάλες μας, να αναγνωρίζουμε την ανάγκη ύπαρξης πλαισίου κοινά αποδεκτό για την ασφάλεια και δημιουργία υγιών, φιλικών σχέσεων μεταξύ μας, ενώ βοήθησε και στο να νιώθουν αυτοπεποίθηση.

Στο 2ο εργαστήριο – Συμβόλαιο ομάδας, οι μαθητές μας πέτυχαν να αναπτύξουν μια θετική εικόνα για τον εαυτό τους αλλά και να απαριθμούν θετικές ιδιότητες ως χαρακτήρες και δεξιότητες που έχουν τα ίδια, καθώς και να αναγνωρίζουν τον εαυτό τους ως άτομο ξεχωριστό.

κλήθηκαν να μάθουν τους πλανήτες του Ηλιακού συστήματος και στη συνέχεια να οπτικοποιήσουν τη σκέψη τους δημιουργώντας έναν εννοιολογικό χάρτη. Η αναπαράσταση της τροχιάς που έχουν οι πλανήτες και ο Ήλιος, εκφράστηκε με δημιουργικό και βιωματικό τρόπο κάτι που βοήθησε στην εξάσκηση και της αισθητηριακής μνήμης. Στο 3ο εργαστήριο ‘Ο Ήλιος μας, η πηγή της ζωής μας’ οι μικροί μαθητές γνώρισαν τον Ήλιο και τα χαρακτηριστικά του, ενώ στη συνέχεια έγινε σύνδεση του Ήλιου με τη Μυθολογία επιτρέποντας τη δημιουργικότητα τους να εξωτερικευτεί και εξοικειώνονται με τις Ψηφιακές Τεχνολογίες. Επιπρόσθετα, έγινε συζήτηση για το φως και τη θερμότητα του ήλιου τα οφέλη αλλά και τις συνέπειες του. Το επιδαπέδιο ρομπότ beebot που εισήχθη βοήθησε στο να γίνει Κωδικοποίηση και Μαθηματικά με το παιχνίδι της Χρονικής ακολουθίας. Το BeeBot, η “έξυπνη μέλισσα”, αποτελεί ένα προγραμματιζόμενο ρομπότ δαπέδου που βοήθησε να προστατευτούμε από

ασφάλεια, χέρι, πεζός, χαρά, ασφάλεια» τους ζητήσαμε να δημιουργήσουν και να διηγηθούν μια ιστοριούλα. Στόχος είναι η ιστορία των παιδιών να βασίζεται στην πινακίδα και να περιέχει κάποιες από τις παραπάνω λέξεις.

Το 3ο Εργαστήριο Δραστηριοτήτων Εκπαίδευσης Οδικής Ασφάλειας για το

Νηπιαγωγείο έχει τίτλο «Το Ποδήλατο» ενώ στόχος του εργαστηρίου αυτού είναι να αναγνωρίσουν οι μαθητές το ποδήλατο ως έννοια και ως όχημα κατά την κίνησή του στο δρόμο, να μάθουν για τα οφέλη του στην υγεία μας, να έρθουν σε επαφή με τις βασικές αρχές ασφαλούς οδήγησης ποδηλάτου και τα βασικά σήματα, να μάθουν για τον βασικό εξοπλισμό του ποδηλάτη, να αναγνωρίσουν τα γράμματα της λέξης ΠΟΔΗΛΑΤΟ και κυρίως να κατανοήσουν ότι το ποδήλατο δεν είναι παιχνίδι, όταν το οδηγούμε στο δρόμο. Διαβάσαμε το βιβλίο «Ο φίλος μου ο ποδηλατάκιας» και μάθαμε διασκεδάζοντας με το νέο μας φίλο. Στη συνέχεια ενημερωθήκαμε για τα σήματα οδικής κυκλοφορίας.

Το 4ο Εργαστήριο Δραστηριοτήτων Εκπαίδευσης Οδικής Ασφάλειας για το Νηπιαγωγείο έχει τίτλο «Μπαίνω στο αυτοκίνητο».

διερευνήσει μετά από προσεκτική παρατήρηση με ποια ζώα σχετίζονται οι εικόνες. Στη συνέχεια δημιουργήθηκε ο δεύτερος εννοιολογικός χάρτης «Τι προσφέρει ο άνθρωπος στα ζώα» Από τη σύγκριση των δύο χαρτών καταλήξαμε στο συμπέρασμα ότι υπάρχει μια πολύ στενή και αλληλένδετη σχέση ανάμεσα στον άνθρωπο, στα ζώα και στο περιβάλλον. Στη συνέχεια κάθε ομάδα έπρεπε να επιλέξει ένα ζώο που προσφέρει στον άνθρωπο και να αναζητήσει στο διαδίκτυο εικόνες για τα προϊόντα που προσφέρει το ζώο που επέλεξε. Όλες οι ομάδες δημιούργησαν ένα κολάζ από τα έργα τους. Στο τέλος του εργαστηρίου πραγματοποιήθηκε αξιολόγηση από τα ίδια τα παιδιά.

Στο 3^ο εργαστήριο που είχε τίτλο «Ο ζωγράφος Σαγκάλ μας μιλάει για την σχέση αλληλεξάρτησης μεταξύ ανθρώπου και ζώων» ξεκινήσαμε δείχνοντας στην ολομέλεια τον πίνακα ζωγραφικής του Σαγκάλ «Εγώ και το χωριό». Ως μεθοδολογικό εργαλείο χρησιμοποιήσαμε τη στοχαστική προσέγγιση έργων τέχνης: «μοντέλο» D.Perkins για την

Στόχος ήταν η δημιουργία κανόνων εύρυθμης λειτουργίας της ομάδας, αναγνώριση θετικών χαρακτηριστικών και δεξιότητες που έχει ο εαυτός μας και ο άλλος καθώς και η ανεκτικότητα απέναντι στον άλλον. ο Μαζί με τα παιδιά δημιουργήσαμε το Συμβόλαιο της Τάξης! το οποίο υπογράφηκε και αναρτήθηκε εντός της τάξης. Στη συνέχεια, οι κανόνες γράφτηκαν και σχεδιάστηκαν από τα παιδιά και την νηπιαγωγό σε φαρδιές λωρίδες χαρτιού οι οποίες τυλίχθηκαν και δημιούργησαν κρίκους (περνώντας η καθεμιά λωρίδα μέσα από τον προηγούμενο κρίκο) ώστε να φτιαχτεί μία χάρτινη αλυσίδα. Ονομάστηκε: *Η αλυσίδα της φιλίας* και αποτέλεσε και ατομική εργασία που σχεδιάστηκε από κάθε παιδί.

Στο 3ο εργαστήριο- «Οι αρχικές μας ιδέες!» (Δραστηριότητα κινητική συγκέντρωσης με ατομικό ιχνογράφημα και κολάζ). Τα παιδιά εκφράζουν τις αρχικές τους ιδέες μέσα από το σχέδιο, την προφορική

τον Ήλιο υποδεικνύοντας τη σωστή διαδρομή για την επίλυση προβλήματος-Ρομποτική. Στο 4^ο εργαστήριο Ήλιε, Γη, Σελήνη. Μέρα ή Νύχτα; τα παιδιά γνώρισαν την κίνηση της Γης μέσω από βίντεο Artificial Intelligence, και κατανόησαν μέσα από πειραματισμό, την εναλλαγή ημέρας και νύχτας, ενώ οπτικοποίησαν την ημέρα τους. Παράλληλα, κατανόησαν την πορεία του Ήλιου και τις σκιές των αντικειμένων και εξοικειώθηκαν με συγκεκριμένα ψηφιακά εργαλεία. Πραγματοποιήσαμε παιχνίδια με τις σκιές του Ήλιου, παρατηρώντας τη σκιά μας το πρωί και το μεσημέρι οι οποίες στη συνέχεια συγκρίθηκαν. Στη συνέχεια τα παιδιά σαν πραγματικοί επιστήμονες παρατήρησαν με το τηλεσκόπιο (δίχως όμως να δουν πραγματικούς πλανήτες) κάθε γωνιά της τάξης μας. Μερικές από τις ιστορίες που Διαβάστηκαν στην τάξη ήταν αυτή *Δαίδαλου και του Ίκαρου* αλλά και του *Φεγγαροσκεπαστή*. Το σχολείο μας επισκέφτηκε μας η βιωματική θεατρική

Στόχος του Εργαστηρίου αυτού είναι να τα παιδιά να έρθουν σε επαφή και να κατανοήσουν έννοιες, όπως ειδικό καθισματάκι, ζώνη ασφάλειας, αερόσακος κ.τ.λ., να μάθουν να τα αναγνωρίζουν ως αντικείμενα, να αναγνωρίσουν τη σπουδαιότητα του καθενός για την ασφάλειά τους ως επιβάτες και να ευαισθητοποιηθούν στην απαραίτητη χρήση τους στο αυτοκίνητο. Μας δίνετε έτσι η ευκαιρία να παίξουμε ένα ακόμη μικρό παιχνίδι ρόλων. Έτσι τοποθετήσαμε στο κέντρο της αίθουσας πέντε καρέκλες σε διάταξη καθισμάτων αυτοκινήτου: 2 μπροστά (η μία δίπλα στην άλλη) και τρεις πίσω και ζητάμε από τα παιδιά να καθίσουν στις καρέκλες-καθίσματα αυτοκινήτου και να αναπαραστήσουν θεατρικά τη χρήση της ζώνης στο αυτοκίνητο. Πιο συγκεκριμένα, τους ζητήθηκε να παραστήσουν τους επιβάτες που φορούν τη ζώνη ασφάλειας και κινούνται με αυτή σε υποτιθέμενη ομαλή πορεία του αυτοκινήτου, σε υποτιθέμενο φρενάρισμα και σε υποτιθέμενο τρακάρισμα. Στο τέλος της βιωματικής δραστηριότητας οι συμμετέχοντες μαθητές μας διηγήθηκαν πώς ένιωσαν. Στη συνέχεια γνωρίσαμε τις λέξεις πεζόδρομος, ποδηλατόδρομος,

συστηματική παρατήρηση και ανάλυση του συγκεκριμένου έργου τέχνης, μέσα από τέσσερις διαδοχικές φάσεις: «παρατηρώ», «σκέφτομαι δημιουργικά», «σκέφτομαι κριτικά» και «σκέφτομαι ολιστικά». Κάθε φάση ενεργοποιεί με διαφορετικό τρόπο τη στοχαστική διάθεση των μαθητών. Μετά την επεξεργασία του έργου τέχνης, οι μαθητές απέδωσαν το μήνυμα που θέλει να στείλει ο Σαγκάλ «Υπάρχει μία σχέση αλληλεξάρτησης μεταξύ ανθρώπου και ζώων». Έπειτα, οι μαθητές σε ομάδες αποφάσισαν με ποιο τρόπο θα αποτυπώσουν το μήνυμα που θέλει να μας στείλει ο Σαγκάλ. Στο τέλος του εργαστηρίου έγινε αξιολόγηση από τα ίδια τα παιδιά. Στο 4^ο εργαστήριο «Σέβομαι τα ζώα-Δεν τα υπερ εκμεταλλεύομαι» ξεκινήσαμε τοποθετώντας στο πάτωμα εικόνες ανά ζεύγη που απεικονίζουν ζώα στο φυσικό τους περιβάλλον και ζώα σε βιομηχανικές μονάδες παραγωγής. Τα παιδιά κλήθηκαν, αφού χωρίστηκαν σε ομάδες, να επιλέξουν ένα ζεύγος εικόνων, να τις

παρουσιάσουν των σχεδίων και τη δημιουργία κολάζ. Στόχος του εργαστηρίου αποτελεί ο εντοπισμός αρχικών ιδεών των παιδιών για την έννοια της διαφορετικότητας και δημιουργία ενός εννοιολογικού χάρτη σε ομαδικό κολάζ. Ζητήθηκε από τα παιδιά να ζωγραφίσουν ό,τι τους έρχεται στο μυαλό όταν ακούνε τη λέξη διαφορετικότητα όπου αργότερα ακολούθησε παρουσίαση των ιχνογραφημάτων και συζήτηση. Τα παιδιά έπαιξαν όλα μαζί αναγνώρισαν τις ικανότητες που διαθέτουν τόσο τα ίδια όσο και οι φίλοι τους, γι αυτό αφού τις κατέγραψαν χάρισε και ο ένας στον άλλο κάτι θετικό. 4ο εργαστήριο-Ομοιότητες και Διαφορές στο περιβάλλον (φύση και ζώα): Στόχος του εργαστηρίου ήταν να παρατηρήσουν και να εντοπίσουν ομοιότητες και διαφορές στο περιβάλλον μέσα από φωτογραφίες φυτών, δέντρων και ζώων, αλλά και να συζητήσουν για τις διαφορές και τις ομοιότητες ώστε να καταλήξουν σε συμπεράσματα σχετικά με την κοινή κατηγορία

παράσταση «Ο Σκεπαστής του φεγγαριού » εμπνευσμένο από το βιβλίο του *Eric Puybaret*, από την εταιρεία ΧΡΟΝΟΣ-ΔΡΑΣΕΙΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ την οποία παρακολουθήσαμε όλοι μαζί με μεγάλο ενθουσιασμό. *Ο Σκεπαστής του Φεγγαριού είναι αυτός που έχει αφιερώσει την ζωή του για ένα σκοπό. Να σκεπάσει το φεγγάρι και να χαρίζει τα μισοφέγγαρα στους ανθρώπους βοηθώντας τους να μετρούν το χρόνο αλλά και να ονειρεύονται. Τώρα όμως κάποιος άλλος πρέπει να πάρει την θέση του...* Αυτή η όμορφη ιστορία αποτέλεσε αφορμή ώστε τα παιδιά να νιώσουν και να μάθουν πολλά για : Το Ηλιακό σύστημα, Άνεμο και τον προσανατολισμό, την Ώρα και πως μετριέται ο Χρόνος, τη Φιλία, την Αλληλεγγύη, τη Συνεργασία και την Πίστη. Τα παιδιά μέσα από τις ζωγραφιές τους αποτύπωσαν τι τους άρεσε περισσότερο και τι κέρδισε τα χειροκροτήματα τους. Στο 5ο εργαστήριο 'Όμορφες κόρες του Χρόνου' τα παιδιά παρακολουθήσαν ένα video που δείχνει την

αυτοκινητόδρομος τις οποίες συγκρίναμε ,ζωγραφίσαμε και παίξαμε πολλά παιχνίδια. Ολοκληρώνοντας το 4ο εργαστήριο, αποφασίσαμε στην ολομέλεια της τάξης μας, να ενώσουν οι μαθητές τις ατομικές τους εργασίες και ζωγραφιές και να φτιάξουμε στο ταμπλό μας μια αφίσα που θα έχει ως θέμα την ιδανική εικόνα των δρόμων, με μεγάλα πεζοδρόμια, διαβάσεις πεζών και χώρο για ποδηλατόδρομο.

Το 5ο Εργαστήριο Δραστηριοτήτων Εκπαίδευσης Οδικής Ασφάλειας για το Νηπιαγωγείο έχει τίτλο «Περπατώ και Λάμπω». Στόχος του Εργαστηρίου αυτού είναι να τα παιδιά να κατανοήσουν τη σημαντικότητα της φωτεινότητας του ρούχων κατά την πεζή μετακίνηση στο σκοτάδι, να μάθουν τι υλικά πρέπει να φορούν σε συνθήκες ομίχλης ή σκοτεινότητας και να αντιληφθούν πόσο σημαντικό είναι να φαίνονται κατά την πεζή διέλευση του δρόμου από τον οδηγό του οχήματος. Το 6ο Εργαστήριο Δραστηριοτήτων Εκπαίδευσης Οδικής Ασφάλειας για το Νηπιαγωγείο έχει τίτλο «Ο Ρόλος των Γονέων». Στόχος του Εργαστηρίου αυτού είναι να ευαισθητοποιηθούν οι γονείς στην εκπαίδευση

παρατηρήσουν και να αναγνωρίσουν τις εικόνες που τα ζώα εκτρέφονται στο φυσικό τους περιβάλλον σε αντιδιαστολή με εκείνες που τα ζώα στερούνται την ελευθερία τους. Μέσα από ενδεικτικές ερωτήσεις που τους κάναμε κατέληξαν στο συμπέρασμα ότι κάποια ζώα που απεικονίζονται στις εικόνες τα εκτρέφει ο άνθρωπος στο φυσικό τους περιβάλλον, ενώ κάποια άλλα τα εκτρέφει σε βιομηχανικές μονάδες παραγωγής ζώων. Έπειτα τα ρωτήσαμε γιατί νομίζουν ότι συμβαίνει αυτό αλλά και ποιές επιπτώσεις νομίζουν ότι μπορεί να έχει αυτό για τα ζώα; Στη συνέχεια οι μαθητές παρακολούθησαν ένα ολιγόλεπτο βίντεο για την εισαγωγή νέων γνώσεων σχετικά με την εκτροφή των ζώων σε βιομηχανικές μονάδες και τις συνθήκες που επικρατούν σ' αυτές. Στη συνέχεια έπαιξαν ένα παιχνίδι ρόλων με τίτλο «Αν είχαν φωνή τα ζώα, τι θα μας έλεγαν;». Στο τέλος του εργαστηρίου πραγματοποιήθηκε αξιολόγηση από τα ίδια τα παιδιά. Στο 5ο εργαστήριο με τίτλο 'Και τα ζώα έχουν Δικαιώματα' θέσαμε έναν προβληματισμό στους μαθητές σχετικά

του είδους και τις διαφορές στη μορφολογία και την εμφάνιση. 5ο εργαστήριο-Ομοιότητες και Διαφορές στους ανθρώπους: Τα παιδιά κλήθηκαν να εντοπίσουν ομοιότητες και διαφορές στους ανθρώπους μέσα από εικόνες που τους δόθηκαν (πίνακες ζωγραφικής) αλλά και από την παρατήρηση του εαυτού τους και των συμμαθητών τους. Στο τέλος του εργαστηρίου τα παιδιά είχαν μάθει να εντοπίζουν μορφολογικές διαφορές; αλλά και να διακρίνουν τα συναισθήματα αλλά και τα αίτια που τα προκαλούν. 6ο εργαστήριο- Η Αξία της Διαφορετικότητας Το εργαστήριο αυτό επιδιώκει να αναδειχθεί η αξία της διαφορετικότητας στη ζωή μας καθώς επίσης και η σημασία του να διαφέρουμε μεταξύ μας και πως όλοι μπορούμε να μάθουμε και να κερδίσουμε από τους άλλους. Η ιστορία που διαβάστηκε μέσα στην τάξη με τίτλο 'Το Κάτι Άλλο' μας έδωσε την ευκαιρία να απαντήσουμε σε μία σειρά ερωτήσεων που δημιουργήθηκαν. Στην συνέχεια τα παιδιά

κίνηση της Γης γύρω από τον Ήλιο και τις εποχές , μαθαίνοντας έτσι πως δημιουργούνται οι εποχές του Χρόνου, ενώ στη συνέχεια ακολούθησε συζήτηση αναφέροντας κάθε μαθητής τις πρότερες γνώσεις του. Με το επιδαπέδιο ρομπότ beebot φτιάσαμε στην εποχή που επιλέγαμε κάθε φορά , οπτικοποιώντας πρώτα τη διαδρομή στο χαρτί και στη συνέχεια προγραμματίζοντας την κίνηση της Beebot στον επιδαπέδιο χάρτη. Τα παιδιά χωρίστηκαν σε ομάδες και ζωγράρισαν την αγαπημένη εποχή της ομάδας τους στο λογισμικό ανοιχτής έκφρασης και δημιουργικότητας (Revelation Natural Art). Στο 6ο εργαστήριο 'Ταξίδι στη Σελήνη' τα παιδιά γνώρισαν τη Σελήνη και τα χαρακτηριστικά της, την επιφάνειά της, την απόσταση μεταξύ Σελήνης -Γης μέσα από παρακολούθηση Artificial Intelligence βίντεο. Στη συνέχεια πειραματίστηκαν με βιοματική προσέγγιση, ως προς τις φάσεις της Σελήνης ,τις οποίες ζωγράρισαν σε χαρτόνι και τις τοποθέτησαν σε σειρά ακολουθώντας την πορεία της Σελήνης από την αύξουσα φάση, έως τη φθίνουσα.

οδικής ασφάλειας, στην ορθή χρήση του δρόμου και στην υιοθέτηση σωστών οδικών συμπεριφορών. Κατά την εκπόνηση ενός προγράμματος εκπαίδευσης οδικής ασφάλειας κρίνεται σημαντικό οι γονείς να αποτελέσουν πρότυπα ορθής οδικής συμπεριφοράς για τα παιδιά τους. Για το λόγο αυτό ενθαρρύνουμε τα παιδιά να ακούνε τις καλές προτροπές των γονιών τους, για την ορθή χρήση του δρόμου και να υιοθετούν τις καλές οδικές συμπεριφορές. Στην ολομέλεια της τάξης, συζητήσαμε με τα παιδιά για την οδική συμπεριφορά των γονιών τους. Ακούσαμε τις ιστορίες που είχαν να πουν και συγκρατήσαμε τις συμπεριφορές εκείνες που θα μπορούσαν να αποτελέσουν θέμα συζήτησης. Στη συνέχεια τους μοιράσαμε το φύλλο εργασίας «Γονείς, παιδιά και κανόνες» από το υλικό του Νηπιαγωγείου και τους προτρέψαμε να το δώσουν στους γονείς τους όταν πάνε στο σπίτι, να συζητήσουν για την ασφάλεια στο δρόμο και να «βοηθήσουν» τους γονείς τους να συμπληρώσουν τα κειμενάκια του φύλλου αυτού. Οι εργασίες επέστρεψαν συμπληρωμένες στην τάξη και παρουσιάστηκαν στην ομάδα με μεγάλη λαχτάρα και ανυπομονησία από τα παιδιά. Το 7ο Εργαστήριο Δραστηριοτήτων

με το αν έχουν τα ζώα εκτροφής δικαιώματα σε μια καλύτερη ζωή και σε καλύτερες συνθήκες διαβίωσης αλλά και τι νομίζουν; Αφού ακούστηκαν όλες οι απόψεις παρουσιάσαμε οπτικοποιημένο το κείμενο της Οικουμενικής Διακήρυξης των Δικαιωμάτων των Ζώων, εστιάζοντας στα άρθρα του κειμένου σχετικά με την υπερεκμετάλλευση των ζώων εκτροφής από τον άνθρωπο. Μετά την παρουσίαση της Οικουμενικής Διακήρυξης των Δικαιωμάτων των Ζώων, τα παιδιά κλήθηκαν να απαντήσουν σε ερωτήματα. Στη συνέχεια κάθε μαθητής κλήθηκε να απεικονίσει με μια ζωγραφιά κάποιο δικαίωμα και να το παρουσιάσει στην ολομέλεια της τάξης ενώ όλα τα παιδιά μαζί αποφάσισαν να δημιουργήσουν με τα έργα τους ένα βιβλίο για τα δικαιώματα των ζώων εκτροφής. Στο τέλος του εργαστηρίου έγινε αξιολόγηση από τους ίδιους τους μαθητές που απάντησαν σε ενδεικτικές ερωτήσεις που τους κάναμε. Το 6ο εργαστήριο με τίτλο 'Αναλαμβάνουμε Δράση'

αφέθηκαν ελεύθερα να εκφραστούν μέσα από τις ατομικές τους ζωγραφιές και να αποτυπώσουν τα συναισθήματά τους στο χαρτί. «Είμαι ο εαυτός μου και μπορώ να πω όχι!» Η δραστηριότητα αυτή πραγματοποιήθηκε στην ολομέλεια με μορφή συζήτησης με τη συνοδεία ενός φύλλου εργασίας βασισμένο στις ρουτίνες σκέψης. Μέσω του εργαστηρίου αυτού βοηθήσαμε τα παιδιά να κατανοήσουν ότι δεν πρέπει να υποκύπτουμε σε συμπεριφορές άλλων όταν δεν μας εκφράζουν αλλά ούτε και να κάνουμε κάτι παρά τη θέλησή μας ώστε να γίνουμε αποδεκτοί ή αρεστοί από άλλους. 7ο εργαστήριο- Τελικές ιδέες παιδιών για τη διαφορετικότητα Μέσω του εργαστηρίου αυτού αποτυπώσαμε μέσω ενός ομαδικού χάρτη τις τελικές ιδέες των παιδιών σχετικά με την έννοια της διαφορετικότητας. Παράλληλα, έγινε συζήτηση σχετικά με το τι θα συνέβαινε σε έναν κόσμο όπου όλα θα ήταν ίδια ή όπου όλα θα ήταν διαφορετικά; Ολοκληρώνοντας, συνοψίσαμε τις βασικές γνώσεις που κατέκτησαν τα παιδιά αναφορικά με το θέμα :

Στο 7ο εργαστήριο με τίτλο: *Τι γνωρίζουμε; Τι γνωρίζουμε;* Αφού πρώτα έγινε μία συζήτηση για τη λειτουργία των πυραύλων στη συνέχεια πραγματοποιήθηκε ένα πείραμα με την βοήθεια ενός μπαλονιού. Τα παιδιά αντιλήφθηκαν την λειτουργία της δράσης-αντίδρασης, ως θεμελιώδη αρχή κίνησης των πυραύλων. Συγκεκριμένα έμαθαν ότι όσο μεγαλύτερη είναι η ποσότητα του αέρα μέσα στο μπαλόνι, τόσο μεγαλύτερη είναι η δύναμη προώθησης του.

Τα παιδιά μοιράστηκαν απορίες και συζήτησαν με τον (μηχανολόγο μηχανικό που εκτέλεσε και το πείραμα με το μπαλόνι) επισκέπτη μας για το διάστημα και τα διαστημικά ταξίδια του ανθρώπου. Παρατηρήσαμε εικόνες από το Διάστημα και τις αποστολές που έχουν γίνει με μικρούς προβολείς από το Natural History Museum London

Παράλληλα, διδάχτηκαν για την γέννηση των πλανητών, τον κύκλο των αστεριών, τις συνθήκες στο διάστημα, την κατασκευή διαστημόπλοιων, τον εξοπλισμό των

Εκπαίδευσης Οδικής Ασφάλειας για το Νηπιαγωγείο αποτελεί αξιολόγηση όλων των προηγούμενων και όλης της ενότητας για την εκπαίδευση οδικής ασφάλειας. Στόχος του Εργαστηρίου αυτού είναι να ανακεφαλαιώσει τις έννοιες, τις γνώσεις και τις συμπεριφορές που υιοθετήθηκαν κατά τη διάρκεια των προηγούμενων 6 Εργαστηρίων. Πιο συγκεκριμένα, είναι μια παιγνιώδη αξιολόγηση και ανατροφοδότηση του προγράμματος. Συζητήσαμε με τα παιδιά για όλα όσα έμαθαν στις προηγούμενες ενότητες, κάνοντας μια μικρή συζήτηση επανάληψης και συμπληρώσαμε το τελικό φύλλο εργασίας –ερωτηματολόγιο. Ολοκληρώνοντας το σύνολο των εργαστηρίων θέσαμε στα παιδιά την ακόλουθη ερώτηση: Πώς θα σας φαινόταν να κάνετε ποδήλατο σε ένα δρόμο που λάμπει υπέροχα στο σκοτάδι; Οι αντιδράσεις πολλές και διαφορετικές και η έκπληξη ακόμα μεγαλύτερη όταν τους δείξαμε μία εικόνα από την Πολωνία μ έναν μαγευτικό δρόμο για ποδήλατα που λάμπει στο σκοτάδι.

Ξεκινούσε με ένα προβληματισμό που θέσαμε ρωτώντας τα παιδιά «τι νομίζουν ότι θα μπορούσαμε να κάνουμε όλοι εμείς, για να υπερασπιστούμε τα δικαιώματα των ζώων εκτροφής;» Οι μαθητές συμμετείχαν σε μια καμπάνια με στόχο να ενημερώσουν τους γονείς τους, τους συμμαθητές τους από τη διπλανή τάξη, τους μαθητές άλλων νηπιαγωγείων και την τοπική κοινωνία για την υπερεκμετάλλευση των ζώων εκτροφής από τον άνθρωπο και να ευαισθητοποιηθούν ώστε να μετριάσουν την υπερκατανάλωση των ζωικών προϊόντων αλλάζοντας τις διατροφικές τους συνήθειες. Αφού χωρίστηκαν σε ομάδες και η κάθε ομάδα επέλεξε τον τρόπο ενημέρωσης. Έπειτα, αποφάσισαν να δημιουργήσουν μια αφίσα. Στο τέλος του εργαστηρίου γίνεται αξιολόγηση από τα ίδια τα παιδιά απαντώντας σε ενδεικτικές ερωτήσεις μας. Στο 7ο εργαστήριο μας με τίτλο ‘Αξιολόγηση Αναστοχασμός’ συζητήσαμε στην ολομέλεια σχετικά με τη δημιουργία του τελικού εννοιολογικού χάρτη με στόχο την καταγραφή και

παίξαμε με το επιτραπέζιο παιχνίδι που δημιουργήσαμε (σχετικά με τη Διαφορετικότητα). Φτιάξαμε χάρτινες δαχτυλοκούκλες τις χρησιμοποιήσαμε για να παίξουμε κουκλοθέατρο το οποίο εμπλουτίσαμε γιατί το ενδιαφέρον των παιδιών άρχισε να φθίνει. Οι διαφορετικές κούκλες που είχαν νωρίτερα φτιάξει τα παιδιά με την προσωπική τους επιλογή στο ζωάκι και στην παλέτα των χρωμάτων έδωσε άλλο χαρακτήρα και τα παιδιά έδειχναν περισσότερο ενδιαφέρον. Οι διάλογοι στο παιχνίδι έγιναν πιο ευφάνταστοι και το κυριότερο αναγνώριζαν και εξέφραζαν τον θαυμασμό τους για τα χαρακτηριστικά που κάνουν ιδιαίτερη την κάθε κούκλα. Τέλος με τη βοήθεια ενός ατομικού φύλλου αυτοαξιολόγησης που δόθηκε σε κάθε παιδί καταγράφηκε καθετί καινούριο που έμαθε κάθε παιδί.

αστροναυτών και τον τρόπο λειτουργίας τους. Δημιουργήθηκε ένας εννοιολογικός χάρτης με αυτά που έμαθαν οι μαθητές αναφορικά με τους πλανήτες και το ηλιακό σύστημα. Αφού συγκρίθηκαν οι δύο εννοιολογικοί χάρτες από την δραστηριότητα του 2ου εργαστηρίου παρατηρήθηκε ποιες γνώσεις αποκτήθηκαν. Γράψαμε κώδικα, δώσαμε τις εντολές και ο beebot προγραμματίστηκε να επισκεφθεί όλους τους πλανήτες του ηλιακού μας συστήματος και όχι μόνο. Μέσα από βίντεο και φωτογραφίες στο YouTube τα παιδιά παρατήρησαν τα χρώματα των πλανητών, το μέγεθός τους, την απόσταση τους από τον ήλιο. Με την επιλογή των κατάλληλων χρωμάτων για κάθε πλανήτη ξεχωριστά και με τη βοήθεια των μπαλονιών τα παιδιά δημιούργησαν το δικό τους Ηλιακό Σύστημα. Φτιάξαμε τους δικούς μας χάρτινους πυραύλους και ταξιδέψαμε με την φαντασία μας πάνω στο χάρτινο Ηλιακό μας Σύστημα. Με τη χρήση της ομαδοσυνεργατικής μεθόδου δημιουργήθηκε μακέτα

	<p>τεκμηρίωση της νεοαποκτηθείσας γνώσης των παιδιών. Η σύγκριση των εννοιολογικών χαρτών (αρχικών και τελικού) κινητοποιούν τις μεταγνωστικές διεργασίες μέσω του αναστοχασμού. Οι μαθητές ανα στοχάστηκαν σχετικά με την πορεία της διαδικασία της μάθησης τους, τον εμπλουτισμό των πρότερων γνώσεων τους και αξιολόγησαν τη συνεισφορά τους στη μαθησιακή διαδικασία. . Αξιοποιήσαμε τη ρουτίνα σκέψης: «Τότε Νόμισα – Τώρα ξέρω» . Οι μαθητές παρουσίασαν αντίστοιχα στη διπλανή τάξη του και στο όμορο Νηπιαγωγείο την αφίσα που είχαν δημιουργήσει και διαδήλωσαν με πλακάτ που δημιούργησαν τα ίδια για τα δικαιώματα των ζώων. Στο τέλος αναστοχάστηκαν επί της διαδικασίας και έγινε μία συζήτηση στην ολομέλεια για όλα αυτά που μάθαμε στα εργαστήρια.</p>	<p>με τους πλανήτες, με υλικά τάξης όπως χρώματα τέμπερας ,μπάλες φελιζόλ για τον κάθε πλανήτη, καμβάς, χαρτόνι, μαρκαδόροι για να γράψουν τα ονόματα, οπτικοποιώντας τη σκέψη τους και αυτά τα οποία έμαθαν, όπως η σειρά των πλανητών και η απόσταση από τον Ήλιο. Ολοκληρώνοντας δημιουργήσαμε πόστερ με το λογισμικό https://www.postermywa.com/ τα οποία κοινοποιήσαμε στους γονείς (Technology -Εξοικείωσα με ψηφιακά εργαλεία).</p>
--	--	--

2. Οφέλη συνολικά από την υλοποίηση του Σχεδίου Δράσης

(σε συνάφεια με την αρχική ανάλυση αναγκών)

<p>ως προς το σχολικό κλίμα γενικά</p>	<p>Δουλεύοντας συνεργατικά , οι μικροί μας μαθητές ενθαρρύνθηκαν να ανακαλύψουν, να εξερευνήσουν, να πειραματιστούν, να εφεύρουν, να επικοινωνήσουν, να δημιουργήσουν και να εμπλακούν ,διατηρώντας ενεργό το ενδιαφέρον τους, στην επίλυση ενός προβλήματος.. Ενισχύσαμε την κριτική τους σκέψη ,ώστε να μάθουν να αξιολογούν και να κρίνουν το καλό από το κακό. Η συνεργασία όλων για την ολοκλήρωση των εργαστηρίων των θεματικών κύκλων, πιστεύουμε ότι δημιούργησε ένα πλαίσιο δημοκρατικού διαλόγου, ενίσχυσε την πρωτοβουλία και την υπευθυνότητα των συμμετεχόντων και ώθησε την εξωστρέφεια και την καινοτομία.</p>
---	---

<p>ως προς τη ανάπτυξη της σχολικής κοινότητας (μαθητές, εκπαιδευτικοί, γονείς)</p>	<p>Μέσα από την εμπλοκή μας στα προγράμματα δεξιοτήτων τα μέλη της σχολικής κοινότητας είχαν την ευκαιρία να αλληλεπιδράσουν, να συνεργαστούν, να επικοινωνήσουν και να δημιουργήσουν μια συνεργατική κουλτούρα στο σχολείο</p>
<p>ως προς την τοπική κοινότητα</p>	<p>Η απόκτηση νέων γνώσεων, η ανάπτυξη δεξιοτήτων και η αλλαγή στάσεων που προσέφερε η υλοποίηση των εργαστηρίων δεξιοτήτων προσέφερε οφέλη και στην τοπική κοινότητα μέλη της σχολικής κοινότητας είναι μέλη της ευρύτερης κοινότητας και επικοινωνούν με την στάση τους και το παράδειγμα τους όλα όσα έμαθαν σχετικά με τον ενεργό πολίτη.</p>
<p>3. Δυσκολίες – Εμπόδια κατά την υλοποίηση της πιλοτικής εφαρμογής του προγράμματος</p>	
<p>Δυσκολίες και εμπόδια, σύντομη περιγραφή (ξεπεράστηκαν / ήταν ανυπέρβλητα)</p>	<p>Θεωρούμε ότι τα εργαστήρια ήταν απαιτητικά και μεγάλα σε αριθμό κρίνοντας από τις δυσκολίες που αντιμετωπίσαμε κατά την εφαρμογή και ανάπτυξη τους. Με ευελιξία ωστόσο ξεπεράσαμε τα εμπόδια και τα προσαρμόσαμε στις ανάγκες των μαθητών μας.</p>
<p>Προτάσεις</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • Να μην πραγματοποιούνται μέσα σε ένα διδακτικό έτος και οι 4 θεματικοί άξονες του προγράμματος, καθώς κρίνουμε ότι ο χρόνος δεν είναι επαρκής. • Μείωση της μεγάλης γραφειοκρατίας που έχει το πρόγραμμα των Εργαστηρίων Δεξιοτήτων • Να πραγματοποιούνται λιγότερα εργαστήρια για τον κάθε κύκλο. 	

ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ
 ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

Πράξη: «Επιμόρφωση των εκπαιδευτικών στις δεξιότητες μέσω εργαστηρίων» (MIS 5092064)

ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ
 «ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ, ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ 2014-2020»
 που συγχρηματοδοτείται από την Ελλάδα και την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο)

This work is licensed under Attribution-NonCommercial-NoDerivatives 4.0 International.
 To view a copy of this license, visit <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/>

Ευρωπαϊκή Ένωση
 Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
 Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού,
 Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση
 Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
 2014-2020
 ανάπτυξη - εργασία - αλληλεγγύη